

De Milt: Westers en Oosters bekeken

1. De milt in de westerse geneeskunde

De milt (spleen) is een orgaan dat in het Westen vooral wordt gezien als onderdeel van het bloed- en immuunsysteem.

Belangrijkste functies

- Filteren van bloed: verwijdt oude of beschadigde rode bloedcellen en bloedplaatjes, hergebruikt ijzer en hemoglobine.
- Afweerfunctie: rijk aan witte bloedcellen (lymfocyten en macrofagen), herkent en verwijdt ziekteverwekkers, produceert antistoffen.
- Opslagfunctie: slaat bloed en bloedplaatjes tijdelijk op en kan dit bij verhoogde behoefte afgeven.
- Hematopoëse (bij kinderen): in de foetale fase helpt de milt bij de aanmaak van bloedcellen; bij volwassenen kan dit proces uitzonderlijk weer opstarten bij ernstige bloedarmoede.

Waarom wordt de milt vaak verwijderd?

- Niet vitaal: lever, beenmerg en lymfeklieren nemen veel functies over.
- Kwetsbaar: bij trauma (bv. auto-ongeluk) kan een gescheurde milt levensgevaarlijk bloeden.
- Ziekten: bij bepaalde bloedziekten of een te grote milt veroorzaakt het orgaan meer schade dan nut.
- Medische afweging: het verlies van functie weegt lichter dan het risico van complicaties.
- Noodzaak: na verwijdering neemt de kans op infecties toe, daarom volgen vaccinaties en soms antibiotica.

2. De milt in de Oosterse geneeskunde (TCM / Shiatsu)

De Milt is geen enkelvoudig orgaan, maar een energetisch systeem met lichamelijke én mentale functies.

Belangrijkste functies

1. Transformatie en transport: haalt de essentie (Gu Qi) uit voeding en drank, basis voor Qi, Bloed en lichaamsvloeistoffen. Zwakte → vermoeidheid, slechte spijsvertering, vochtophoping.
2. Beheersen van het Bloed (Xue): houdt bloed in de vaten. Zwakte → blauwe plekken, bloedingen, menstruatieproblemen.
3. Voeden van spieren en ledematen: zorgt voor kracht en uithoudingsvermogen. Zwakte → slappe spieren, zwaar gevoel.
4. Huisvesting van de Yi (mentale functie): denken, concentreren, leren,

analyseren. Gezond: helder geheugen en focus. Zwak: piekeren, zorgen maken, concentratieproblemen.

5. Relatie met vochtbalans: 'Milt haat damp' en 'Kou schaadt de Milt' → bij zwakte ontstaat damp/vocht, slijm, zwaartegevoel.

Symboliek

- Behoort tot het Aarde-element.
- Staat voor voeding, verzorging, stabiliteit, evenwicht.
- Centrale rol: de "moeder" die voedt en draagt.

3. Overzicht Westers vs. Oosters

Aspect	Westers (biomedisch)	Oosters (TCM / Shiatsu)
Hoofdrol	Filteren van bloed en afweer	Centrale spil in energie, voeding en balans
Belangrijkste functie	Immunititeit, bloedopslag, bloedzuivering	Transformatie & transport van voeding → Qi en Bloed
Bloed	Verwijdert oude cellen, hergebruikt ijzer	Houdt bloed in de vaten, voorkomt bloedingen
Spieren / lichaam	Niet primair	Voedt spieren en ledematen, geeft kracht en uithouding
Mentale functie	Geen directe	Yi: denken, leren, analyseren, concentreren
Vocht	Niet primair	Reguleert damp en vocht; bij zwakte → slijm en zwaarte
Verwijdering	Mogelijk, functies deels overgenomen	Niet voorstelbaar: systeem onmisbaar in balans
Element	-	Aarde (centrum, stabiliteit, moederlijke voeding)

Samenvattend

Westers: de milt is belangrijk maar niet vitaal, en kan bij problemen verwijderd worden.

Oosters: de Milt is een onmisbaar energiecentrum voor voeding, denken en balans, en kan niet 'weggenomen' worden zonder dat de hele energetische samenhang verstoord raakt.